

Ο Δρ Ανδρέας Μελάς παρουσιάζει την αγγλική έκδοση του βιβλίου του Αρχιεπισκόπου Μακάριου: «Κύριε και δέσποτα της ζωής μου...»

(Lord and Master of my life: Reflections on spiritual alertness,
St Andrew's Orthodox Press, 2020)

Υπάρχουν στιγμές στη ζωή μας που όλα καταρρέουν, ο κόσμος που γνωρίζουμε μας προδίδει, αυτοί που εμπιστευόμαστε μας εγκαταλείπουν. Στη μέση αυτής της σκοτεινής νύχτας της ψυχής, ακόμη και η πρώτη λέξη της προσευχής του Αγίου Εφραίμ του Σύρου, «Κύριε», μπορεί να μας βάλει στο δρόμο που οδηγεί προς το μυστήριο της σωτηρίας. Αυτή η προσευχή, που είναι ο συνεχής σύντροφος μας κατά τη Μεγάλη Σαρακοστή, που μας παρηγορεί και μας καθοδηγεί στο ταξίδι προς το Πάσχα, είναι το θέμα του εξαιρετικού, διορατικού βιβλίου του Αρχιεπισκόπου Μακάριου: «Κύριε και δέσποτα της ζωής μου...» (Lord and Master of my life: Reflections on spiritual alertness). Ο Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας ξεκλειδώνει προσεκτικά για τους αναγνώστες το πνευματικό νόημα κάθε λέξης σε αυτήν την προσευχή και μας προσκαλεί να βιώσουμε την κατάνυξη, τα δάκρυα και τη μετάνοια που αυτή ξυπνά μέσα μας. Μας ζητά να νιώσουμε μια βαθύτερη λαχτάρα για τη θεϊκή αγάπη που μας περιμένει σε κάθε διακύμανση της ζωής μας.

Η λέξη «Κύριος» μπορεί να μοιάζει με τιμητικός τίτλος για τον Ιησού Χριστό, ωστόσο, όπως μας δείχνει ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, αυτή η γυμνή κραυγή μιας συντετριμμένης καρδιάς, αυτή η έκκληση ενός γιου και μια κόρης που έχουν ταξιδέψει τόσο μακριά από την πατρίδα τους, αποκαλύπτει μια επίγνωση της μετά την πτώση κατάστασης του ανθρώπου, μια αναγνώριση της αποξένωσής μας από τη χάρη του Δημιουργού και μια έντονη επιθυμία για επιστροφή στην αρχαία μας αξιοπρέπεια. Σημαίνει επίσης μια πραγματικά θαρραλέα απόφαση μέσα στην περιπέτεια της ανθρώπινης ελευθερίας: «Αφήνουμε τα πάντα στον Χριστό. Εμπιστευόμαστε τη ζωή μας στον Θεό επειδή ο Χριστιανός πιστεύει ότι τίποτα δεν ανήκει στον εαυτό του. Με αυτήν τη βαθιά πίστη απελευθερώνεται, ελευθερώνεται από τις έγνοιες και τις ανησυχίες του... γιατί γι' αυτόν υπάρχει Αυτός που είναι Αιώνιος, ο Κύριος και ο Δέσποτας της ζωής του» (σελ. 33). Το φοβερό μυστήριο του Θεού μπορεί να μοιάζει πέρα από κάθε κατανόηση, ωστόσο ο Κύριος του σύμπαντος και των αιώνων δεν είναι ξένος προς την ανθρώπινη κατάσταση: «Ου γαρ έχομεν αρχιερέα μη δυνάμενον συμπαθήσαι ταις ασθενείαις ημών, πεπειρασμένον δε κατά πάντα καθ' ομοιότητα χωρίς αμαρτίας» (Προς Εβραίους 4:15). Ο «Κύριος και Δέσποτας» της ζωής μας

είναι ο Θεός που μας αγάπησε τόσο πολύ που έγινε άνθρωπος και σταυρώθηκε «υπέρ της του κόσμου ζωής» (Ιωάννης 6:51).

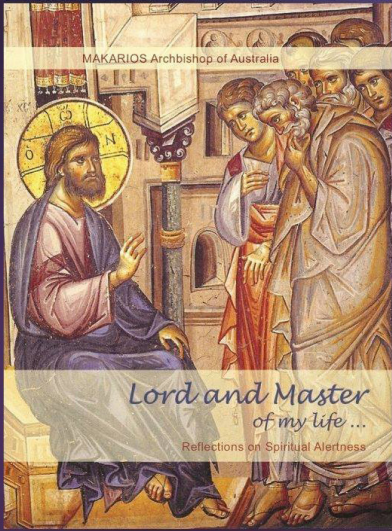
Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος αποδίδει εύλωττα την ομορφιά της σχέσης μεταξύ Δημιουργού και δημιουργίας. Ο Κύριος μας δεν είναι τύραννος. Είναι ο Δέσποτας της ζωής μας γιατί είναι η πηγή της ζωής, ο δωρητής της ζωής και αυτός που μεταμορφώνει τη ζωή μας. Και με αυτήν τη συνειδητοποίηση αρχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε ότι στον πυρήνα της προσευχής του Αγίου Εφραίμ βρίσκονται τα συναισθήματά μας – ή, όπως ήταν γνωστά στο Βυζάντιο – τα πάθη μας.

Ο Σεβασμιώτατος μας προειδοποιεί για το πόσο επικίνδυνα και καταστροφικά μπορούν να γίνουν αυτά τα πάθη: «Όταν οι άνθρωποι βγάλουν τον Θεό από τη ζωή τους, υποδουλώνονται στα πάθη και τις επιθυμίες τους. Παγιδεύονται στην υλική τους υπόσταση και χάνουν την ελευθερία τους και την ομορφιά της ζωής» (σελ. 36). Μας δείχνει επίσης τη δύναμη των μακαρίων παθών που γεννιούνται από μια θεϊκή επιθυμία. Όπως λέει η Οσία Μακρίνα στον Άγιο Γρηγόριο της Νύσσης: «Οὐκοῦν εἰ μὲν τις τούτοις κατὰ τὸν δέοντα χρῆσαι λόγον, ἐν αὐτῷ λαμβάνηται ἐκεῖνα, καὶ μὴ αὐτὸς ἐν ἐκείνοις, ἀλλ' οἷόν τις βασιλεὺς τῇ πολυχειρίᾳ τῶν ὑπηκόων συνεργῶ χρώμενος, ῥᾶον κατορθώσει τὸ κατ' ἀρετῇ σπουδαζόμενον.» Ως σοφός ποιμένας, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μας καθοδηγεί μακριά από διεφθαρμένα πάθη που επιδιώκουν να μας παγιδεύσουν – η αργία, η περιέργεια, η φιλαρχία και η αργολογία – και μας οδηγεί στα μακάρια πάθη που θα μεταμορφώσουν τη ζωή μας: σωφροσύνη, ταπεινοφροσύνη, υπομονή και αγάπη. Με αυτόν τον τρόπο, ο Σεβασμιώτατος αποκαλύπτει πόσο αλληλένδετα είναι τα διεφθαρμένα πάθη, πως η αργία μπορεί να γεννήσει την περιέργεια και πώς αυτά τα δύο πάθη μπορούν να προκαλέσουν την φιλαρχία. Αντλώντας από τα γραπτά των αγίων της Εκκλησίας μας, των πατέρων της ερήμου και του Αγίου Όρους, ρίχνει νέο φως στην προσευχή του Αγίου Εφραίμ, εξερευνά και την ίδια στιγμή συνθέτει ένα πνευματικό μανιφέστο με διαχρονική σημασία.

NEW RELEASE!

Lord and Master of my Life
Reflections on Spiritual Alertness

A Book by His Eminence
Archbishop Makarios of
Australia on Holy and
Great Lent through the
Prayer of St Ephraim

"For the person praying, Christ...
becomes the Lord and Master of our life."

ORDER NOW through the Greek Orthodox Archdiocese of Australia Book Centre

\$19.95
(not including Postage and handling)
<https://www.greekorthodoxbookshop.com.au/>

St Andrew's Orthodox Press

Ίσως το πιο εντυπωσιακό κεφάλαιο είναι εκείνο που ασχολείται με την τελική παράκληση στην προσευχή του Αγίου Εφραίμ:

«δώρησαί μοι τοῦ ὀράν τά ἐμά πταίσματα, καί μή κατακρίνειν τόν ἀδελφόν μου». Μια αρχαία παροιμία αναφέρει ότι το να μπορεί κάποιος να δει τις αμαρτίες του είναι μεγαλύτερο θαύμα από το να αναστήσει κάποιον νεκρό. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μας λέει: «Η ικανότητα να βλέπουμε τη βαθύτερη πραγματικότητα του εαυτού μας είναι τελικά δώρο του Θεού».

Ωστόσο, γι' αυτό προσευχόμαστε στον Θεό, για αυτό το δώρο. Η προσευχή του Αγίου Εφραίμ μας υπενθυμίζει ότι εξαρτάμε κάθε στιγμή μας απόλυτα τον Θεό και γι' αυτό αναζητούμε το δώρο της αυτογνωσίας: «πρόκειται για μια σωτηριώδη αυτογνωσία» (σελ. 108). Επιπλέον, όπως μας δείχνει ο Σεβασμιώτατος, αυτό το δώρο γίνεται ακόμα μεγαλύτερο όταν ενωθεί με βαθύ σεβασμό προς τον γείτονά μας. Ο γείτονάς μας δεν πρέπει να είναι «ξένος, εχθρός, αντίπαλος, αλλά αδελφός και φίλος» (σελ. 110). Εν ολίγοις, ο γείτονάς μας είναι η σωτηρία μας: «Ακόμα κι αν βλέπουμε με τα μάτια μας, κάποιον να αμαρτάνει, δεν θα τον κρίνουμε, αλλά θα καλύψουμε ήσυχα τις αποτυχίες του με πνεύμα τρυφερότητας» (σελ. 111).

Ο γείτονάς μας δεν πρέπει να είναι «ξένος, εχθρός, αντίπαλος, αλλά αδελφός και φίλος» (σελ. 110). Εν ολίγοις, ο γείτονάς μας είναι η σωτηρία μας: «Ακόμα κι αν βλέπουμε με τα μάτια μας, κάποιον να αμαρτάνει, δεν θα τον κρίνουμε, αλλά θα καλύψουμε ήσυχα τις αποτυχίες του με πνεύμα τρυφερότητας» (σελ. 111).

Ενώ η προσευχή του Αγίου Εφραίμ μας προσκαλεί στην περιπέτεια του ασκητισμού, την ίδια στιγμή μας διδάσκει να επιθυμήσουμε βαθιά τη χάρη του Θεού: «Χρειαζόμαστε τη θεϊκή φωτιά, την οποία μπορεί να ανάψει μέσα μας μόνο ο Χριστός» (σελ. 115).

Ζούμε σε καιρούς μοναδικούς. Μια πανδημία έχει αλλάξει πολλά από όσα θεωρούσαμε δεδομένα. Ένας μικροσκοπικός ιός έπληξε τα ίδια τα θεμέλια της κοινωνίας μας, απειλώντας τις οικονομίες και τα συστήματα υγείας σε όλο τον κόσμο. Ωστόσο, αυτή η πανδημία δεν μπορεί να αγγίξει την πραγματικότητα της σωτηρίας. Όπως μας συμβουλεύει ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, θα ήταν αδύνατο «να βιώσουμε την Ανάσταση αν, προηγουμένως, δεν είχαμε βιώσει το γεγονός του Σταυρού» (σελ. 113). Σε κάθε Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννη του Χρυσόστομου, ο Αρχιεπίσκοπος μας απευθύνει την ακόλουθη προσευχή στον Χριστό, τον Κύριό μας κατά τη διάρκεια της Θείας Ευχαριστίας: «Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἔχαρισω τὴν μέλλουσαν.» Ο απώτερος σκοπός των πνευματικών στοχασμών αυτού του μοναδικού βιβλίου είναι να μας κάνει μερισταί αυτής της Βασιλείας. Είναι βιβλίο που αποτελεί θαυμάσιο σύντροφο στο ταξίδι μας προς αυτή την Βασιλεία, μας διδάσκει τη μεταμορφωτική δύναμη της μετάνοιας και μας αποκαλύπτει τη σωτηριώδη αγάπη του Κυρίου και Δέσποτα της ζωής μας.

Μπορείτε να αποκτήσετε το βιβλίο «Ο Κύριος και Δέσποτα της ζωής μου (Lord and Master of my life: Reflections on spiritual alertness) από το Βιβλιοπωλείο της Ελληνικής Ορθόδοξης Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας: (02) 9690 6122 ή να το παραγγείλετε στην ιστοσελίδα <https://www.greekorthodoxbookshop.com.au/>